

Nr 859

Av herr Nilsson i Svalöv m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall.

Det framlagda författningsförslaget i Kungl. Maj:ts proposition nr 162 innebär en provisorisk lättnad för nyemissioner samt ett tidsbegränsat införande av kedjebesättning å aktieutdelningar.

Till stöd för förslaget första del anföres att bolagens kostnader för kapitalanskaffning genom inkomstbeskattningens utformning blivit alltför höga. För att minska dessa kostnader föreslås en till sex år begränsad avdragsrätt för utdelning å nyemitterade aktier, beräknad till 4 % av inbetalt kapital på grund av nyemissioner gjorda under tiden den 1 juli 1961—31 december 1966.

Företagens kapitalbehov för framtiden bedöms såsom mycket betydande. En liberalisering av kapitalmarknaden är den viktigaste vägen samtidigt som skattesystemet givetvis måste så utformas, att kostnaderna för kapitalanskaffning genom nyemissioner icke blir för höga. Vi uppfattar det framlagda förslaget i denna del som ett försök att mildra beskattningens alltför negativa effekt på företagens kapitalanskaffning. Enligt vår mening måste kraftigare åtgärder dock till för att underlätta företagens kapitalförsörjning. Bl. a. måste låsningen av obligationsmarknaden och andra regleringar på kapitalmarknaden upphävas.

Även med vår inställning att skattesystemet icke bör lappas på med tillfälliga åtgärder anser vi att försök kan göras beträffande avdragsrätten för nyemissioner såsom i propositionen föreslagits. Som departementschefen framhållit åligger det de nu tillsatta skattekommittéerna att noggrant pröva skattelagstiftningens verkan i fråga om företagens möjligheter att anskaffa riskvilligt kapital.

Som ett ytterligare skäl för att nu genomföra ett provisorium som det nu föreliggande förslaget vill vi blott nämna det betydande kapitalbehov, vilket bl. a. föranledes av de krav på ökad mekanisering och rationalisering, som vårt höga löneläge framtvingar.

Effekten av ett genomförande av förslaget måste bedömas såsom relativt begränsad, eftersom lättnaden är liten och dessutom tidsbegränsad. Vid försök till matematiska överslagsberäkningar har det visat sig att redan en obetydlig ökning av emissionsverksamheten medför ökade skatteintäkter. Vi måste därför bestämt avvisa det kompensationsresonemang som departe-

mentschefen för i propositionen. Totalt sett innebär för bolagssektorn ett genomförande av förslaget lättnader i det enskilda fallet för nyemissionen, men dessa lättnader innebär samtidigt att bolaget totalt sett kommer att betala högre inkomstskatt än om den aktivitet, som nyemissionen möjliggjort, icke kommit till stånd.

Vi tillstyrker emellertid propositionen i denna del. En mindre detaljfråga anser vi oss dock böra påpeka. Enligt författningsförslaget skall lättnad inträda där inbetalning vid nyemission skett under tiden den 1 juli 1961 — den 31 december 1966. Från teknisk administrativ synpunkt är tidpunkten den 1 juli 1961 mindre väl vald, eftersom bolagsstämmorna hålles under våren och en spridning av emissionerna i tiden skulle vinnas om tidpunkten framflyttades. Ett framskjutande till den 1 april vore här en förbättring för att minska antydda olägenheter. Ett framflyttande av tidpunkten på sätt här föreslagits kan icke kritiseras utifrån konjunkturpolitiska synpunkter.

Vad angår propositionsförslagets senare del, nämligen införande under taxeringsåren 1963—1973 av kedjebeskattning som princip för beskattning av aktiebolag och ekonomiska föreningar, anser vi att departementschefen icke förebragt bärande skäl för förslaget.

Ovan har vi framhållit, att den provisoriska lättnaden för nyemissioner icke kan förväntas medföra minskade skatteintäkter för det allmänna. Någon kompensation är sålunda icke erforderlig.

Det resonemang departementschefen för om aktiekurserna vilar, såsom framgår av några remissyttranden, icke på en reell grund. De rörelsedrivande bolagens och ekonomiska föreningarnas aktieinköp har under senare tid varit så begränsade att de icke har kunnat föranleda höjningar av aktiekurserna. Ser man på kursutvecklingen under ett längre tidsavsnitt visar det sig, att den totala kursstegringen motsvarar penningvärdeförsämringen. Även ur denna synpunkt finner vi att ett införande av kedjebeskattning icke kan motiveras. Att bolag och föreningar ställt kapital till andra företags förfogande har varit och är av väsentlig betydelse för kapitalförsörjningen. Departementschefen och utredningen har ej beaktat de rättsliga och ekonomiska samband, som kedjebeskattningen äventyrar.

Departementschefen har enligt vår mening icke anfört några principiella skäl för införande av kedjebeskattning som huvudregel. Motiveringen återfaller på rent fiskala synpunkter. Eftersom, såsom vi redan antytt, någon kompensation icke är erforderlig och avsikten icke är att skaffa det allmänna ökade skatteinkomster, utgör de fiskala synpunkterna icke något skäl för införande av kedjebeskattning.

I våras tillsattes skatteutredningar för att utforma ett med hänsyn till samhällets struktur mera ändamålsenligt skattesystem. Att i dag införa tidsbegränsade skärpningar av det slag varom nu är fråga innebär ett fullföljande av den tidigare förda interventionistiska skattepolitiken.

Vi anser att propositionen i denna del bör avslås eftersom kompensation för de föreslagna lättnaderna vid nyemissioner icke erfordras, då kedjebeskattningsens effekt är negativ samt då planlösa skatteingripanden icke bör ske.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer vi,

A. att riksdagen måtte

1) antaga det vid propositionen nr 162 fogade författningsförslaget i vad detsamma avser aktiebolags rätt till avdrag för viss utdelning med den ändringen, att avdragsrätten för utdelning å nyemissioner anknytes till inbetalningar under tiden den 1 april 1961—31 december 1966,

2) avslå propositionen nr 162 i vad densamma avser införande av skattskyldighet för aktiebolag och ekonomiska föreningar för utdelningar i vissa fall, samt

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext.

Stockholm den 18 oktober 1960

Eric Nilsson
i Svalöv

Tage Magnusson
i Borås

Gösta Darlín

Jöns Nilsson
i Bästekille

Gösta Bohman

Lennart Stiernstedt

Bo Turesson

Hans Nordgren